

گزارش جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان یزد

شماره نشست: ۹۷	تاریخ جلسه: ۱۴۰۳/۰۹/۲۶	ساعت شروع: ۰۸:۱۵	ساعت خاتمه: ۱۰:۰۰	محل نشست: استانداری یزد
----------------	------------------------	------------------	-------------------	-------------------------

دستور جلسه

پیش از دستور:

- سخنرانی رئیس محترم مرکز پژوهش‌های اتاق ایران
- سیمای بازرگانی خارجی استان یزد

دستور جلسه:

- بررسی محدودیت‌های تخصیص و تامین ارز، ترخیص کالا
- بررسی محدودیت‌های صادرات

حضور و غیاب جلسه

الف- دولت

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر/ غایب/ نماینده)	نام و نام خانوادگی خانوادگی نماینده
۱	جناب آقای محمدرضا بابایی	استاندار (رئیس شورای استانی)	حاضر	
۲	جناب آقای مجید دهقانی زاده	رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان	نماینده	آقای رحمانی (معاون سازمان)
۳	جناب آقای محمد دهقان منشادی	مدیر کل امور اقتصادی و دارایی استان	حاضر	
۴	جناب آقای محمدکاظم صادقیان	رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت	حاضر	
۵	جناب آقای محمدرضا فلاحتی	مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان	حاضر	
۶	جناب آقای محمدعلی حاتمی زاده	رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان	حاضر	
۷	جناب آقای محمدرضا میررحیمی	دبیر کمیسیون هماهنگی بانک‌های استان	نماینده	آقای جهان‌بین (معاون ارزی)

ب- مجلس شورای اسلامی

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر/ غایب/ نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	جناب آقای محمدصالح جوکار	نماینده مجلس	غایب	
۲	جناب آقای سیدجلیل میرمحمدی	نماینده مجلس	غایب	

۳	جناب آقای محمد رضا صباغیان	نماینده مجلس	غایب
۴	جناب آقای مصطفی پوردهقان اردکان	نماینده مجلس	غایب

ج- قوه قضائیه

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر/ غایب/ نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	جناب آقای حسین طهماسبی	رئیس کل دادگستری استان	نماینده	رحیمی زاده (معاون قضائی)
۲	جناب آقای محمدرضا حدادزاده	دادستان مرکز استان	غایب	

د- تعاونی و خصوصی (رؤسای اتاق ها)

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر/ غایب/ نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	جناب آقای مجتبی دستمالچیان	رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی مرکز استان	نماینده	آقای امیرجلیلی (نائب رئیس)
۲	جناب آقای محمود آخوندزادگان	رئیس اتاق تعاون استان	حاضر	
۳	جناب آقای علیرضا آسایش	رئیس اتاق اصناف مرکز استان	غایب	

ه- مدیران عامل شرکت های برتر خصوصی و تعاونی یا رؤسای تشکل های اقتصادی بخش خصوصی و تعاونی

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر/ غایب/ نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	جناب آقای سیدعلی اکبر کلانتر	رئیس هیئت مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت استان یزد	نماینده	آقای شرافت (انجمن معدن)
۲	جناب آقای مهدی آبران	مدیرعامل شرکت تک نیرو	حاضر	
۳	جناب آقای محمد امیرجلیلی	مدیرعامل مجتمع تولیدی آروک یزد	حاضر	
۴	جناب آقای رضا دیهیمی	رئیس اتحادیه صنف دستگاههای مخابراتی و ارتباطی	حاضر	
۵	جناب آقای محمدرضا رضایی نژاد	مدیرعامل شرکت تعاونی پیشگامان کویر یزد	حاضر	
۶	جناب آقای محمدرضا شهینه پور	مدیرعامل کارخانه بسته بندی شهینه پور	حاضر	
۷	جناب آقای محمد شهوازیان	مدیرعامل شرکت نیک بسپار یزد	حاضر	
۸	جناب آقای حسینی نبی پور	ریاست اتحادیه صنف فروشندگان لوازم طبی آزمایشگاهی	حاضر	

و- شهرداری و شوراها

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر/ غایب/ نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	جناب آقای عزیزالله سیفی	رئیس شورای اسلامی استان	حاضر	
۲	جناب آقای محی الدینی	شهردار مرکز استان	نماینده	آقای مشتاقیون (مشاور مالی)

توضیح: در جداول فوق (ردیف‌های الف تا هـ)، در صورت حضور نماینده به جای عضو اصلی شورا، موضوع تبصره ۱ ماده ۴ دستورالعمل اصلاحی نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی، در ستون "وضعیت حضور"، کلمه "نماینده" درج شده و در ستون بعدی، "نام و نام خانوادگی نماینده" معین گردد.
ز- اسامی مدعوین و سایر مراجع و دستگاه‌ها

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت
۱	جناب آقای حجت میرزایی	رئیس محترم مرکز پژوهش‌های اتاق ایران
۲	جناب آقای علمدار	معاون محترم هماهنگی امور اقتصادی و گردشگری استانداری یزد
۳	جناب آقای محمودی	مدیرکل محترم هماهنگی امور سرمایه‌گذاری و اشتغال استانداری یزد
۴	جناب آقای انصاریان	معاون محترم اداره کل اطلاعات استان یزد
۵	جناب آقای نجف زاده	مدیرکل محترم اداره امور مالیاتی استان یزد
۶	جناب آقای وجدانی	معاون محترم مدیرکل هماهنگی امور اقتصادی
۷	جناب آقای مدرسی	فرماندار محترم یزد
۸	جناب آقای قاسم پور	مدیرکل محترم اداره کل گمرکات استان یزد
۹	جناب آقای نصیری	رئیس محترم اداره بازرگانی اداره کل صمت استان یزد
۱۰	جناب آقای موسوی	سرپرست محترم دفتر نمایندگی وزارت امور خارجه در استان یزد
۱۱	جناب آقای فلاح زاده	رئیس محترم شرکت شهرک‌های صنعتی استان یزد
۱۲	سرکارخانم اکرم فداکار	مدیر کل محترم اداره فناوری
۱۳	جناب آقای رستگاری	مدیرکل محترم اداره کل میراث فرهنگی
۱۴	جناب آقای مطهری	رئیس محترم اداره استاندارد
۱۵	سرکار خانم باغیانی	رئیس محترم اداره صادرات واردات استاندارد
۱۶	جناب آقای عربی	معاون محترم صنایع دستی میراث فرهنگی
۱۷	جناب آقای حیدری	مدیر محترم امور اراضی
۱۸	جناب آقای کریمی	مدیرکل محترم منابع طبیعی
۱۹	جناب آقای اکبری	مدیرکل محترم محیط زیست
۲۰	جناب آقای پروانه	رئیس محترم انجمن ماشین‌سازی، خودرو و نیرومحركه خانه صنعت، معدن و تجارت
۲۱	جناب آقای ذوالفقاری	رئیس محترم انجمن تحقیق و توسعه خانه صنعت، معدن و تجارت استان یزد
۲۲	جناب آقای محمد عشقان ملک	رئیس محترم اتحادیه صادرکنندگان استان یزد
۲۳	جناب آقای زارع	نماینده محترم اتاق بین‌المللی جوانان

۲۴	جناب آقای بهجت	ناظر محترم توسعه خوشه شرکت شهرک های صنعتی
۲۵	جناب آقای دهقانی اشکذری	رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد
۲۶	جناب آقای ابراهیمی	مدیر عامل محترم کاشی نارین مبین
۲۷	جناب آقای مه لقا	مدیر عامل محترم گرانول مروارید یزد
۲۸	جناب آقای شریف	رئیس محترم انجمن کاشی سرامیک
۲۹	سرکار خانم نصیریانی	رئیس محترم هیئت مدیره شرکت سیرنگ
۳۰	جناب آقای نصیریانی	قائم مقام محترم مدیرعامل تعاونی سیرنگ
۳۱	جناب آقای کارگر	مدیرعامل محترم کاشی نوین سرام
۳۲	جناب آقای امیر جلیلی	عضو محترم هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی یزد
۳۳	جناب آقای بیگی یزدی	عضو محترم هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی یزد
۳۴	جناب آقای پهلوان پور	عضو محترم هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی یزد
۳۵	جناب آقای موسوی	عضو محترم هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی یزد
۳۶	جناب آقای نبیل	عضو محترم هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی یزد
۳۷	جناب آقای سپهر	دبیر کل محترم اتاق یزد
۳۸	جناب آقای حسینی مشهدی	مدیر محترم دبیرخانه شورای گفت‌وگو

مشروح مذاکرات

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی یزد غضنفر امیر جلیلی نایب رئیس اتاق بازرگانی یزد، با اشاره به اینکه در اقتصاد پرشتاب امروز، بدون اتکا به داده‌های علمی هرگونه توسعه خطاست، اظهار کرد: در اقتصاد بیمار کشور ما آینده‌نگری و نوآوری و توسعه پایدار و جهش تولید و مباحث مربوط به ناترازی‌های انرژی، محیط زیست و سلامت باید از دریچه علمی بررسی و تحلیل شود، در غیر این صورت اقتصاد پویا و کارآمد نخواهیم داشت. یکی از مباحث مهم، توسعه صنعتی است و سؤالاتی از این قبیل مطرح می‌شود که آیا توسعه صنعتی با توجه به شرایط ناترازی موجود، اقدام درستی است یا باید آنچه را داریم قوت ببخشیم و آنچه را که موجود هست نمایان کنیم.

وی ادامه داد: اتاق یزد با این دیدگاه و با دعوت از صاحب نظران و پژوهشگران و حضور آنها در کمیسیون‌ها بر این اعتقاد است که یافتن راه حل‌های علمی می‌تواند مشکلات صنعت و فعالین اقتصادی را حل کند. به همین دلیل اتاق یزد، مرکز پژوهش‌های اقتصادی را بنا نهاده و با پشتیبانی کمیسیون آپ فن محورهای پژوهشی مورد نیاز کمیسیون‌ها را تهیه و در اختیار پژوهشگران و دانشگاهیان و نوآوران قرار داده است.

امیر جلیلی با تأکید بر اینکه بر این اعتقاد هستیم که پتانسیل بالقوه دانشگاه خصوصاً در مقطع تحصیلات تکمیلی، می‌تواند برای اغلب مشکلات صنعت و جامعه راه حل علمی بیابد، گفت: در این راستا حمایت‌های ویژه مرکز پژوهش‌های اتاق ایران خصوصاً جناب آقای دکتر میرزایی، رئیس محترم مرکز، را خواستار هستیم و امیدواریم در این راستا به ما کمک نمایند.

رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق ایران، با اشاره به مسائل ارزی، اظهار کرد: ما از ابتدای دهه نود با یک مسئله مهم که یک نوع تهاجم اقتصادی علیه ما بود مواجه شدیم. از ابتدای دهه نود درآمد ارزی ما حدود ۱۲۰ میلیارد دلار بوده و با شروع تحریم‌ها این درآمد به چیزی کمتر از ۴۰ میلیارد دلار یعنی کمتر از یک سوم، کاهش یافته است. البته در طول چند سال اخیر باز توانستیم از طریق افزایش صادرات ارز و افزایش صادرات غیرنفتی

درآمد ارزی را به حدود ۸۰ میلیارد دلار افزایش دهیم، اما کاهش یک‌سومی منابع ارزی آسیب بزرگی به اقتصاد بوده و ما برای تأمین کالاهای اساسی و همچنین تأمین نهاده‌ها و کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای بوده و محدودیت فراوانی را به دنبال داشته است.

حجت الله میرزایی تصریح کرد: طبیعی است که در چنین شرایطی سهمیه‌بندی ارزی و مدیریت منابع محدود ارزی برای تأمین نیازهای اولویت‌دار اهمیت یافته و در دستور کار قرار می‌گیرد. برخی از این محدودیت‌ها حتی در دوران جنگ نیز سابقه نداشته است، به این دلیل که اساساً نیاز ارزی ما در دوران جنگ تا این حد، وسعت نیافته بود. البته محدودیت‌های زمان جنگ نیز به این پیچیدگی نبوده است و آنچه تحت عنوان تحریم‌های هوشمند ابداع شد و به کار گرفته شد مربوط به زمان حاضر است.

میرزایی با اشاره به اینکه تقریباً تا پایان دوره ترامپ محدودیت صادرات نفت، با کمتر از یک میلیون بشکه در روز ادامه پیدا کرد، گفت: با تغییر دولت آمریکا، این محدودیت‌ها به تدریج کاهش پیدا کرد و ما توانستیم صادرات نفت را تا یک و نیم میلیون بشکه در روز افزایش دهیم. مهم‌ترین پیامد آن محدودیت در تأمین ارز، چه برای تأمین کالاهای اساسی و چه برای واردات سایر کالاهای اقتصادی بوده است. مجموعه این محدودیت‌ها به‌خصوص در شرایط نامطمئن کشور سیاست برون‌سپاری ارزی را در پی داشت.

وی با اشاره به این مطلب که در بازار ارز سه مؤلفه تعیین‌کننده است، تصریح کرد: قیمت ارز، دسترسی به ارز و پیش‌بینی‌پذیری و کاهش نوسانات ارزی، در واقع چنانچه ارز قابل‌پیش‌بینی باشد و نوسانات آن کنترل شده باشد، شرایط مدیریتی بهتری خواهیم داشت تا زمانی که بازار ارز با نوسانات زیادی غیر قابل‌پیش‌بینی باشد. متأسفانه در ساختار مدیریت اقتصاد کشور موفق نشدیم که هر سه هدف را تأمین کنیم و با نوسانات نرخ ارز مواجه بودیم. این نوسانات غیر از تغییراتی که به طور مداوم ایجاد شده روند افزایش داشته است. در دی‌ماه گذشته نیز با تغییرات منطقه‌ای ارز در حدود ۱۵ تا ۱۷ درصد افزایش قیمت داشته است که این نوسانات در بازارهای اقتصادی بسیار آسیب‌رسان است.

رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق ایران، با اشاره به دسترسی‌پذیری ارز برای انجام تجارت خارجی، اظهار کرد: محدودیت‌هایی که در این سال‌ها اعمال شد، با نگرانی‌ها و اعتراضات گسترده فعالین اقتصادی مواجه بود. این وضعیت پیامدهای بسیار بدی را به دنبال داشت از جمله کسری تراز تجاری ما در سال ۹۹ نسبت به سال قبل سه برابر شد و در همه این سال‌ها با فرار سرمایه از کشور مواجه بودیم که قطعاً این وضعیت برای کشوری که به شدت نیازمند انباشت سرمایه است قابل ادامه نیست. همچنین تداوم کسری تراز تجاری نیز از چهار و نیم میلیارد دلار در سال ۱۴۰۱ به ۱۷ میلیارد دلار در سال ۱۴۰۲ می‌توانست بسیار زیان بار باشد و امیدواریم این کسری در سال جدید زیر ۱۴ میلیارد دلار باشد.

وی ادامه داد: اصل مسئله این است که در نظام ارزی در سه سال اخیر وجود داشته این است که امکان دسترسی واردکنندگان به شدت محدود شده و صادرکنندگان نیز برای انجام تعهدات ارزی مجبور بودند که به روش‌های غیرمتمعارف متوسل شوند و یا از خیر واردات بگذرند. یکی از روش‌های غیرمتمعارف، استفاده از کارت‌های بازرگانی ناشناخته بود، مهم‌ترین پیامد این سیاست ارزی در کنار آزادسازی صدور مجوزها تعداد کارت‌های بازرگانی در اتاق‌های بازرگانی در استان‌ها و در کشور و استفاده از آنها توسط افرادی که هویت بازرگانی و تجاری نداشته‌اند به طور غیرمتمعارف و به شدت افزایش یافته و این کارت‌های گمنام، ابزاری بوده برای صادرکنندگانی که نمی‌خواستند تعهدات ارزی خود را انجام دهند. در واقع برای اولین بار کالاهایی که سابقه نداشته؛ مانند فولاد به کشورهای همسایه صادر می‌شده و تعهدی نسبت به برون‌سپاری ارزی نبوده است.

میرزایی با اشاره به اینکه بانک مرکزی از چند ماه پیش با پیگیری‌های بسیار فعالین اقتصادی و اتاق بازرگانی داشت، در صدد برآمد که این وضعیت را بهبود ببخشد، گفت: نتیجه آن یک سامانه توافقی مبادله ارزی است که از بیست و ششم آذرماه فعالیت خود را به طور رسمی آغاز

خواهد کرد. در چنین شرایطی، هر سیاستی که اتخاذ می‌شد کاستی‌هایی را به همراه داشت. امیدواریم که با ایجاد این سامانه توافقی، امکان دستیابی به یک بازار ارزی یکپارچه یا نزدیک شدن نرخ‌های مختلف تا پایان سال دست یابیم. این سامانه از ابتدا با نگرانی‌هایی برای صادرکنندگان و واردکنندگان همراه بود و اتاق بازرگانی نیز مکاتبات رسمی و گفت‌وگوهایی در خصوص این سامانه انجام داد و درخواست اتاق این بود که این سامانه بایستی دارای ۷ مشخصه باشد. درواقع چیزی حدود ۵۰ درصد ارز را بانک مرکزی تأمین می‌کند و حتی تورم در ایران از دو مسیر ریشه در تکانه‌های ارزی دارد و حتی بسیاری از صاحب‌نظران بر این باورند که رشد حجم نقدینگی و تورم نیز ریشه در نوسانات نرخ ارز دارد. در واقع چنانچه نوسانات نرخ ارز کنترل گردد تورم نیز کنترل خواهد شد.

وی با بیان اینکه برآوردهای بانک مرکزی نشان‌دهنده این است که، ۵۰ درصد ارز مورد نیاز در سامانه نیما و مابقی در سامانه‌های دیگر تأمین می‌شود، تصریح کرد: درواقع سامانه توافقی مبادله ارزی تا حد زیادی انتظارات ما را برآورده می‌سازد، از جمله انتظارات، این بود که بانک مرکزی در قیمت گذاری دخالتی نداشته باشد، زیرا این سامانه یک سامانه برای کشف قیمت است و نوسانات بین دو تا ۵ درصد مثبت و منفی خواهد بود. همچنین زمان کوتاه معاملات است که هر روز در دو بازه زمانی دو ساعته ۱۰ تا ۱۲ و ۱ تا ۳ بعد از ظهر سامانه فعال است و صادرکنندگان گزارش‌های ارزی خویش را عرضه می‌کنند و واردکنندگان نیز نیازهای ارزی خود را اعلام می‌دارند و حداکثر ۱۴ روز زمان می‌برد تا معامله انجام شود و عرض و تقاضا هماهنگ گردد. همچنین نرخ پایه کارمزد از دیگر مزایای سامانه است که حدود ۲۵ صدم درصد است و حذف واسطه‌ها نیز از دیگر مزایا است که صادرکنندگان و واردکنندگان ارز بدون هر واسطه‌ای می‌توانند از طریق بانک‌ها ارز را مبادله کنند.

میرزایی در پایان اظهار امیدواری کرد که این سامانه کمک کند تا نرخ نیمایی و نرخ بازار آزاد به هم نزدیک شود و اضافه کرد: تمرکز تأمین ارز به‌جای نیما برای افزایش حجم معاملات و عرضه کافی ارز، از دیگر تعهدات بانک مرکزی بوده است. همچنین سامانه جامع تجارت ارزی که در حال حاضر فعال است همچنان تا زمانی که این بازار توافقی ارز به سطح اطمینان‌بخشی برسد ادامه یابد. از دیگر تعهدات نیز پیش‌بینی مستمر بر بازدهی سامانه بوده است.

وی با اشاره به اینکه در سال آینده واردات ارز از ۱۵ میلیارد دلار به ۱۲ میلیارد دلار می‌رسد و قیمت ارز پایه نیز از ۲۸ و پانصد به ۳۸ و پانصد افزایش خواهد یافت اما امیدواریم که در سال آینده بخش عمده‌ای از ارز به همان قیمت ارز ارائه گردد و این سامانه برای مابقی نرخ‌های ارز بازار برجیده شود و به سمت یک نظام کارکردی ارز پیش برود.

بابایی، استاندار یزد، با بیان اینکه ما در جلسات به این باور رسیده‌ایم که بخش خصوصی سازنده استان است و اگر کارآفرین نداشته باشیم، در هیچ یک از حوزه‌های صنعت و معدن و کشاورزی و... توسعه‌یافته نیز نخواهیم شد، اظهار کرد: لذا باید همه بخش‌ها حمایت شود و براین‌اساس ما طرفدار کارآفرینان هستیم و مجری قانونی هستیم که در حمایت از بخش خصوصی وارد عمل می‌شویم طبق سخن مقام معظم رهبری که کارآفرین مجاهد اصلی جبهه اقتصاد کشور است و نمی‌کارآفرین را خلع سلاح کرد و از او خواست مبارزه کند؛ بنابراین دولت باید شرایط خود و تحریم‌ها را در نظر بگیرد و نوسانات ارزی که همواره آشتگی برای مردم و کارآفرینان ایجاد کرده و باید دولتمردان و بانک مرکزی انعطافی داشته باشند و ما نیز انتقال‌دهنده مباحث خواهیم بود تا نتیجه‌بخش باشد.

وی ادامه داد: ما در برنامه‌هایی که برای توسعه استان مدون شده، یزد پایدار را نام‌گذاری کردیم تا استان را باتوجه‌به جمیع شرایط توسعه دهیم و تک‌بعدی ننگریم. زیرا در این صورت از قافله توسعه عقب خواهیم ماند و مورد انتقاد نسل‌های آینده نیز قرار خواهیم گرفت. ما نیز تابع سیاست‌های

دولت باید باشیم، البته شتابزدگی دولت نیز دست آوردی نخواهد داشت.

محمد امیر جلیلی، عضو شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی، با اشاره به اینکه یکی از مشکلات ما در بازار معاملات ریالی است گفت: در واقع بسیاری از بازرگانان افغانی و پاکستانی ارز خود را در بازار ایران به فروش می‌رسانند و در ازای آن ریال به ما می‌دهند و ۸۰ درصد معاملات نیز با ریال انجام می‌شود، چگونه می‌توان مجدداً ارزش ریال را کاهش داده و ارزش خریداری نماییم؟ در صورتیکه این امر نتیجه ای جز کاهش ارزش ریال و افزایش ارزش دلار نخواهد داشت. پس چرا معاملات با ریال انجام نمی‌گیرد؟

محمد مه‌لqa، فعال اقتصادی در بخش پلیمر و صنایع پلاستیک، با بیان اینکه معمولاً در ایران هر سامانه‌ای که راه‌اندازی می‌شود، تعداد زیادی باگ وجود دارد، تصریح کرد: باگ اصلی در خصوص این سامانه این است که چنانچه مقرر است تمام مبادلات ارزی در این سامانه انجام شود چرا به یکباره ارائه نمی‌گردد؟ به‌عنوان مثال در حوزه پلیمر ۲۵ کد اعلام شده در سامانه که از این تعداد، سه کد را عرضه نمودند که هر اقدامی را می‌توان انجام داد. چرا یکباره اعلام نمی‌گردد که تمام صادرکنندگان در این سامانه صادرات خود را انجام دهند؟

وی ادامه داد: تمام مسائلی که ما در سامانه برگشت ارز داریم، بر خط نیست و این امر سبب کاهش ارزش افزوده صادرکنندگان خواهد شد.

علی‌اصغر بیگی، نایب‌رئیس دوم اتاق بازرگانی یزد، با اشاره به این که یکی از مسائل مغفول مانده تضمین خرید نرخ ارزی است که انجام می‌گیرد گفت: کدام مرکز یا نهاد قرار است این مسئله را پیگیری نماید و یا راهکار چیست؟ همچنین در مسئله صادرات حواله کردن ارز به‌نوعی ممنوع است در این خصوص باید دید چه تدابیری انجام شده است؟

میرزایی، در پاسخ به سؤالات مطرح شده با اشاره به اینکه ظاهراً بسیاری از مشکلات انتقال ارز ناشی از محدودیت معاملات است گفت: دولت و وزارت اقتصاد به‌صورت جدی در تلاش هستند تا با رفع محدودیت‌های ناشی از معاملات، انتقال ارز به‌راحتی انجام شود. البته این قبیل محدودیت‌ها تنها در کشور روسیه در سطح پایین است و معاملات تجاری روسیه نیز باوجود توافق‌نامه اوراسیا در حدود ۱ میلیارد دلار صادرات و سه میلیارد دلار واردات در بالاترین سطح خودش بوده است. این محدودیت نسبت به سطح تجارت خارجی ما که حدود ۸۵ میلیارد دلار است، آن‌قدر زیاد نیست که تأثیرگذار باشد. سایر موارد نیز به بانک مرکزی انتقال داده خواهد شد برای رسیدگی و البته باید گفت که بانک مرکزی تأمین ارز را تضمین خواهد نمود و قاعداً شرط آن این است که بخش عمده‌ای از مبادلات ارز در همین سامانه انجام شود.

وی همچنین در خصوص محدودیت ریالی اظهار کرد: چون ما یک نظام چندنرخه داریم، عملاً صادرات با ارز چیزی حدود ۲۷ تا ۳۰ درصد با دلار، منافع صادرکنندگان ایرانی را کاهش می‌دهد، به همین دلیل بسیاری از صادرکنندگان ایرانی نیز ترجیحشان بر این است که کالاها در کارخانه ریالی تحویل دهند.

سید صدرالدین حسینی مشهدی، مدیر دبیرخانه شورای گفتگو، در رابطه با حوزه تجارت استان گفت: دو منبع در خصوص میزان تجارت استان وجود دارد، اولاً تجارت استان بر اساس آمار کارت بازرگانی و همچنین آمار مخفی که بر اساس آمار گمرک استان یزد ارائه می‌شود. در سال ۱۴۰۲ بر اساس آمار کارت بازرگانی، آمار صادرات ۱۲۷۴ میلیون دلار بوده و واردات ۱۱۵۲ میلیارد دلار، بوده است. در سال ۱۴۰۳، ۵۵۵ میلیون دلار ارزش صادرات و ۷۱۱ میلیون دلار ارزش واردات بوده است. همچنین بر اساس اطلاعات آمار گمرک در ۷ ماهه ۱۴۰۳ صادرات ما از لحاظ

ارزش ۲۷۹ میلیون دلار بوده است. برای مقایسه وضعیت صادرات در ۷ ماهه اول دو سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ باید گفت، صادرات ما در ۷ ماهه ۱۴۰۲، ۲۹۹ میلیون دلار بوده و در سال ۱۴۰۳، ۲۷۹ میلیون دلار، بنابراین ۶ درصد کاهش ارزش صادرات امسال اتفاق افتاده است. کشورهای عمده هدف صادراتی ما عراق، افغانستان، امارات، پاکستان، ترکیه و روسیه بوده‌اند و عمده محصولات صادراتی نیز صنایع معدنی، فلزی، شیمیایی‌ها، محصولات پلیمری و روغن‌های نفتی و صنایع معدنی فلزی و لوازم‌خانگی بوده‌اند.

وی ادامه داد: در خصوص وضعیت واردات، ۷ ماهه ابتدای سال ۱۴۰۲، ۱۵۱ میلیون دلار بوده در مقایسه با امسال که تا کنون ۱۷۹ میلیون دلار بوده و ارزش واردات ۱۸ درصد افزایش داشته است. کشورهای هدف واردات چین، ترکیه، امارات، هلند، ایتالیا و هنگ کنگ هستند با محصولاتی مانند ماشین آلات، صنایع برق و الکترونیک، نساجی، پوشاک و کفش و محصولات شیمیایی و پلیمری و تراز تجاری ما در ۷ ماهه ۱۴۰۲ مثبت ۱۴۸ است و در ۷ ماهه ابتدای ۱۴۰۳ مثبت ۱۰۰ است.

همچنین صدور کارت بازرگانی در ۷ ماهه ۱۴۰۲، ۱۰۵ مورد و تمدید آن ۲۰۶ مورد و ۷ ماهه امسال ۱۶۲ مورد تا کنون صدور کارت بازرگانی و ۲۵۱ مورد تمدید کارت بازرگانی بوده است. وضعیت ثبت برنامه تولید نیز در ۷ ماهه ۱۴۰۳ در کل واحد‌های تولیدی ۶۳۹ مورد و تعداد واحدهای ثبت نام شده ۵۱۰ مورد و تعداد واحدهای تأیید شده استان ۴۱۵ مورد و تعداد تأیید شده دفاتر تخصصی نیز ۳۳۸ مورد بوده است.

مه‌ل‌قا نیز در خصوص تخصیص ارز عنوان کرد: سه مطلب در این جا مطرح می‌شود اول فرایند تجاری بودن ارز است به این معنا که زمانی تخصیص ارز به صورت فشرده انجام می‌شود؛ ولی ممکن است سه ماه هیچ تخصیص ارزی صورت نگیرد. این امر منجر به دو مشکل خواهد شد که مشکل اول، طولانی شدن فرایند ارز است که به این معناست که ممکن است چند مورد ثبت سفارش داشته باشیم و یک مرتبه اعلام می‌شود که تخصیصات را باید دریافت کنیم. یعنی ظرف مدت سی روز باید حجم بالایی از میزان مصرفی که داشتیم را برای خرید ارز تبدیل به ریال کنیم و این مسئله امکان برنامه‌ریزی را از تولیدکننده خواهد گرفت.

وی ادامه داد: مشکل دوم این است که سابقاً زمان تخصیص ارز که اعلام می‌شد سی‌روزه بود؛ اما در حال حاضر این زمان به بیست روز کاهش یافته است، بنابراین ظرف مدت بیست روز باید تخصیص‌ها را تأمین کنیم که یکی دیگر از معضلات است. مشکل دیگر اینکه عدم تمدید بخش‌نامه نود درصدی برای کلیه کالا است. زیرا تولیدکننده زمانی که اقدام به واردات یک کالا نموده قطعاً یا مواد اولیه است و یا ماشین آلات و نیازمند آنها بوده است. همچنین در سه ماهه گذشته تخصیص ارز حاصل از صادرات دیگران پرداخت نشده است، بنابراین ارز در دست صادرکننده زیاد بود و مجبور بود ارز را به صورت آزاد بفروشد و در حال حاضر آمارها کاهش یافته است و اگر سامانه ارزی سریعاً شروع به کار نکند در یک ماهه آینده کدهای صادرکنندگان به زیر ۶۰ درصد خواهد رسید. پس باید برای تولیدکننده‌ای که برای بار اول صادرات انجام می‌دهد تعهد ارزی اخذ نموده و کد وی را باز کنند.

محمد عشقان ملک، رئیس اتحادیه صادرکنندگان استان یزد، با بیان این مطلب که صادرکنندگان در صورتی که صادرات نداشته باشند قادر به پرداخت ارز به واردکنندگان نخواهند بود، اظهار کرد: یکی از معضلات افزایش قیمت کالا و سود کم کارخانه‌ها ناشی از این است که مبادلات ارزی با واسطه‌گری صرافی‌ها انجام می‌گیرد؛ اما چنانچه خود تولیدکننده قادر به وارد کردن کالا با «ال سی» واردات بود شرایط متفاوت می‌بود. در واقع طولانی بودن فرایند تخصیص ارز معضل بزرگی است.

وی در رابطه با بخش‌نامه ۹۰ درصدی نیز عنوان کرد: چرا باید کالاها در این زمینه تفکیک شود؟ این امر نیز سبب متضرر شدن تولید کنندگان

خواهد شد. در واقع سود ناشی از بسیاری از مبادلاتی که تولیدکنندگان انجام می دهند به جیب صراف ها وارد می شود. همچنین در پایان سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ کالاهای مواد اولیه و کالاهای تمام شده برای دریافت ارز نیمایی تفکیک گردیده است که این امر برای صادرات گاز بسیار مسئله ساز است، زیرا امکان نگهداری آن در انبار و بسته بندی آن نیست.

رئیس مرکز پژوهش های اتاق ایران با اشاره به اینکه بسیاری از این مسائل ریشه در یک سیاست غلط دارد، تصریح کرد: ارز یک کالای مبناست و قیمت آن تأثیر بر بسیاری از کالاهای دیگر دارد، تلاش می شود که قیمت ارز با سرکوب ارزی ثابت نگه داشته می شود و بسیاری از پیامدهای دیگر از قبیل رسوبات گمرکی و غیررسمی شدن تجارت، از دست دادن بازارها و... ناشی از این سیاست غلط است و سیاست ارزی دولت کاملاً تغییر یافته و تلاش می کند با ایجاد یک بازار ارز مدیریت شده و به جای ثابت نگه داشتن تصنعی قیمت ارز تلاش می کند برای تسهیل در تجارت خارجی، البته اگر این امر با بهبود شرایط بیرونی همراه نباشد یا رفع محدودیت ها برای مبادلات ارزی صورت نگیرد ممکن است منجر به افزایش نرخ ارز گردد. اما در حال حاضر دولت برای حرکت به سمت یک بازار مدیریت شده و هم برای رفع محدودیت های مبادلاتی ارز در بازار بین المللی تلاش می کند و امیدواریم که دولت در انجام این امور به طور هم زمان موفق باشد.

امیر جلیلی، با اشاره به اینکه یکی از مشکلات مسئله تخصیص ارز است گفت: به عنوان مثال اگر در سال گذشته یک میلیون دلار واردات داشتیم امسال ۲۰ درصد افزایش یافته است. چنانچه شرکتی بخواهد برای توسعه زیرساخت عمل کند شاید نیاز به ۵ میلیون دلار ارز داشته باشد و زمانی که یک سرمایه گذاری انجام شود صادرات نیز افزایش می یابد و نیاز به مواد اولیه برای فروش است. این سهمیه بندی منجر به ایجاد دو رانت شده است که رانت اول این است که به دلیل اختلاف نرخ ارز آزاد و ارز نیمایی، حتی افرادی که نیاز ندارند نیز اقدام به دریافت ارز می نمایند، لذا تقاضا داریم که این سهمیه بندی ارز برداشته شود.

محمدرضا شهنه پور، عضو شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی، در خصوص تخصیص کالای اساسی گفت: در این زمینه تمرکزگرایی بر روی تهران انجام می شود که این امر به صورت سالانه تورم کشور را افزایش می دهد. کالاهای اساسی در واقع دو قسمت هستند که یک قسمت ارز ترجیحی می گیرند و یک قسمت از تالار دوم برایشان تأمین ارز انجام می شود. در قسمت اول به جز نهادهای دامی و گوشت گرم چیزی نداریم و عملاً این امر مشکل ساز است؛ لذا انتظار داریم که سی تا چهل درصد از این قسمت به استان ها تفویض گردد، تا استان ها خودشان بر اساس امکانات زیرساختی و بر اساس نوع طبیعتشان تأمین نمایند با توجه به اینکه استان یزد یک استان خشک است و در تأمین گوشت و حبوبات مشکل دارد و بی انصافی است که به دلیل سابقه واردات در استان های اصفهان و تهران، برای واردات سایر استان ها سقف گذاشته شود و مسلماً کسی که واردات مستقیم انجام می دهد واردکننده تهرانی است که مجدداً به سایر استان ها می فروشد و این امر خود سبب افزایش تورم می گردد.

وی با اشاره به اینکه استان یزد صادر کنند پاره ای از محصولات مانند پسته و محصولات گلخانه ای به سایر استان ها است، تصریح کرد: بهتر است از ارز خودمان برای تأمین کالاهای اساسی خودمان استفاده شود، اما به هیچ وجه جهاد کشاورزی این اقدام را انجام نمی دهد.

میرزایی با تأیید سخنان شهنه پور مبنی بر اینکه در سال گذشته یزد در برخی از ماه ها بالاترین نرخ تورم داشته در حالی که تهران در تمامی ماه ها، پایین تر نرخ تورم داشته است، گفت: بخش عمده این مشکل به شبکه توزیع در کشور باز می گردد.

اکرم فداکار مشاور استاندار و مدیرکل فناوری اطلاعات و ارتباطات استان یزد، با اشاره به اینکه مشتاق هستیم گزارشی از توسعه استان بشنویم، اظهار کرد: به نظر می رسد که تحولات جهانی و دیدگاهی که تیم ترامپ به نرخ ارز دارند و تغییراتی که می تواند به دنبال داشته باشد و می تواند

راه‌حل‌های جدی برای بسیاری از مسائل کشور ما باشد، هنوز این موضوعات از سوی بانک مرکزی مسکوت مانده و یا تردیدهایی در مورد آن وجود دارد. به نظر می‌رسد چنانچه این مسائل از سوی مراجعی از جمله مرکز پژوهش‌ها پیگیری شود و پیشنهادهایی ارائه گردد بسیار مؤثر خواهد بود. زیرا این مسائل بسیار به ما نزدیک است و راه‌حل جدی و فوری است که به دلیل پاره‌ای نگرانی‌ها از آنها دوری می‌کنیم و در نتیجه بسیاری از فرصت‌ها را از دست خواهیم داد.

وی در مورد سامانه نیز از دید فنی عنوان کرد: اصول حیات و پایداری سامانه‌ها در این است که مهاجرت از سامانه قبلی به آنها مدت‌زمان محدود داشته باشد. در واقع باز بودن هم‌زمان دو سامانه ما را به نتیجه نخواهد رساند.

دکتر میرزایی با اشاره به اینکه تحولات جهانی به صورت هفتگی پایش و گزارش‌های مربوطه نیز مرتب انتشار می‌یابد، گفت: به نظر می‌رسد تحولات ارزی از دوره دولت جدید در آمریکا احتمالاً با یک شبکه جدیدی هم در نظام ارزی وهم در نظام جهانی مواجه خواهیم شد و پیش‌بینی در خصوص این تحولات نیز مرتباً منتشر می‌گردد.

پهلوان پور رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق یزد با اشاره به اینکه در مطالب عنوان شده تمامی تحولات منوط به رفع تحریم‌ها شدند اظهار کرد: مسلماً با روی کار آمدن ترامپ تحریم‌ها بیشتر و شرایط نیز سخت‌تر خواهد شد و در خصوص این مسئله دولت و حکومت چه تدابیری اندیشیده‌اند؟

دکتر میرزایی با اشاره به اینکه روی کار آمدن ترامپ می‌تواند محدودیت‌ها و همچنین فرصت‌های بسیاری را به همراه داشته باشد، گفت: نظام اقتصاد بین‌الملل با تحولات جدی همراه خواهد بود و ما فرصت بیشتری برای بازنگری خواهیم شد. اما به نظر می‌رسد برآیند حکومت ما در رفع تحریم‌هاست و تلاش‌های بسیاری در این راستا انجام می‌گیرد و امیدواریم که این تلاش‌ها به نتیجه برسد اگرچه ممکن است دیر باشد؛ اما از خسارت‌های بیشتری جلوگیری می‌کند. باوجود آنکه ترامپ یک لیبرال افراطی در اقتصاد است؛ اما سیاست‌های حمایت‌گرایی بسیاری در داخل و خارج دارد نمونه این امر حمایت از خودروی برقی تسلا برای تسلط بر بازارهای جهانی بوده است. همچنین از فناوری‌های جدید و انرژی‌های جدید به شدت حمایت کرده است. در دوره کرونا نیز بالاترین سطح حمایت‌گرایی اقتصادی را دولت ترامپ در دنیا داشته است.

وی ادامه داد: در حال حاضر نیز نگرانی اصلی در خصوص روی کار آمدن ترامپ اول برای چین و سپس برای اروپاست که آیا روی کار آمدن جنگ تجاری جدید خواهد شد، یا ممکن است به یک توافق جدید در نظام بین‌الملل منجر شود. در واقع اکنون در کشورهای دنیا جمعی از تیم‌های راست در حال حاکم شدن هستند که در کنار هم ممکن است منجر به محدودیت تجارت بین‌الملل یا منجر به توافق‌نامه‌های جدیدی شود. البته به نظر می‌رسد که ترامپ بسیار هوشمندانه عمل می‌کند، زیرا تلاش می‌کند برای به‌کارگیری رمزارزهایی که توسط دولت آمریکا هدایت می‌شود و از این طریق می‌تواند تجارت جهانی را در دوره‌ای که شعار دلارزدایی در دنیا مطرح می‌شود، جایگزین دلار کند.

رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق ایران با بیان این مطلب که پیش‌بینی می‌شد تا سال ۲۰۳۰، چین اقتصاد اول جهان و آمریکا اقتصاد دوم خواهد بود، تصریح کرد: همچنین پیش‌بینی می‌شد که تا سال ۲۰۳۰ هشت کشور آسیایی اقتصاد اول جهان باشند، اما این اتفاق نخواهد افتاد که چین اقتصاد اول جهان باشد. زیرا در حال گذار تمدنی در جهان هستیم و این گذار تمدنی بر پایه هوش مصنوعی اتفاق می‌افتد و آمریکایی‌ها به صورت جدی این مسئله را دریافته‌اند. همچنان که در دهه ۱۹۸۰ این گذار میان آمریکا و شوروی اتفاق افتاد و آمریکا موفق شد که شوروی را جا بگذارد و شوروی دچار فروپاشی شد

اکنون نیز این رقابت میان آمریکا و چین در حال رخ دادن است. نگرانی چینی‌ها در زمینه جذب سرمایه مالی افزایش یافته و همچنین رقابت در جذب طبقه خلاق نیز وجود دارد و این عامل اصلی پیش افتادن آمریکایی‌ها در رقابت جهانی است. در حال حاضر هیچ کس دوست ندارد شهروند چین باشد، اما چینی‌ها می‌خواهند شهروند آمریکا باشند. البته چینی‌ها هم به شدت در این زمینه تلاش می‌کنند تا سرمایه جدید جذب کنند و سهم خود را در فناوری‌های جهانی افزایش دهند؛ لذا این شرایط برای ما یک فرصت جدید است؛ زیرا ما در حال مواجه شدن با یک نظام چندقطبی هستیم و فرصت برای بازیگری ما و امتیاز گرفتن مناسب وجود دارد.

مصوبات استانی

ردیف	عنوان دستور	تصمیمات	مجری	همکار	مهلت اجرا

موضوعات ملی و فراگیر

ردیف	عنوان دستور	پیشنهادهای
۱	بررسی محدودیت‌های تخصیص و تامین ارز، ترخیص کالا	طولانی بودن فرایند تخصیص ارز (۹۰ روز) به عنوان یکی از چالش‌های اصلی تجار و شرکت‌ها، تأثیرات منفی زیادی بر روی فعالیت‌های اقتصادی دارد. این تأخیرها نه تنها موجب افزایش هزینه‌های عملیاتی و کاهش توان رقابتی شرکت‌ها می‌شود، بلکه باعث عدم ثبات در تأمین کالاها و خدمات مورد نیاز بازار نیز می‌گردد. علاوه بر این، عدم اطمینان نسبت به زمان تخصیص ارز برنامه‌ریزی‌های مالی و تولیدی شرکت‌ها را مختل می‌کند. به جهت تسهیل فرایند تخصیص ارز پیشنهاد می‌گردد که این فرایند اصلاح شده و مدت زمان آن کاهش یابد.
۲		مهلت ۲۰ روزه پس از تخصیص ارز به این معناست که پس از آنکه ارز مورد نیاز یک شرکت برای واردات کالا یا خدمات تخصیص داده می‌شود، این شرکت تنها ۲۰ روز فرصت دارد تا اقدام به تأمین و واردات کالاهای خود کند. در صورت عدم استفاده از ارز تخصیص یافته در این مدت، این تخصیص باطل شده و شرکت مجبور به درخواست مجدد برای تخصیص ارز می‌شود. این زمان سابقاً ۳۰ روز بوده که در آخرین تغییرات به ۲۰ روز کاهش یافته است. بنابراین پیشنهاد می‌شود مهلت ۲۰ روزه پس از تخصیص ارز به مدت زمان قبلی (۳۰ روز) افزایش یابد.

بخشنامه ۹۰ درصدی در مورد ترخیص کالا از گمرک به منظور تسهیل فرآیند واردات و صادرات کالاها به تصویب رسیده است. بر اساس این بخشنامه، کالاهایی که مشمول این تسهیلات می‌شوند، می‌توانند تا ۹۰ درصد از حقوق ورودی و عوارض گمرکی خود را در مراحل اولیه ترخیص پرداخت کنند و مابقی مبلغ را در زمان‌های بعدی تسویه نمایند. به موجب بخشنامه گمرک جمهوری اسلامی ایران در تاریخ ۷ آذر ۱۴۰۳ این اجازه تا پایان فروردین ۱۴۰۳ تمدید شد. اما این بخشنامه شامل کد تعرفه های اعلامی از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت است و کلیه کدهای گمرکی را در بر نمی‌گیرد. در راستای کاهش زمان و هزینه‌های ترخیص کالا و حمایت از تولید، پیشنهاد می‌شود بخشنامه ترخیص ۹۰ درصدی شامل کلیه کدهای گمرکی گردد.	۳	
واردات طلا به عنوان رفع تعهد ارزی یکی از راهکارهایی است که برای مدیریت تعهدات ارزی و بهبود تراز تجاری استفاده می‌شود. به عبارتی واردکنندگان می‌توانند به جای پرداخت ارز به صورت نقدی، طلا وارد کنند تا تعهدات ارزی خود را انجام دهند. این روش به ویژه در شرایطی که دسترسی به ارزهای خارجی محدود است، می‌تواند به عنوان یک گزینه جذاب مطرح شود. اما چالش مهمش این است که در صورت واردات طلا به همان میزان از سهمیه کلی واردات بازرگانان کاسته می‌شود. پیشنهاد می‌شود طلای وارداتی به عنوان رفع تعهد ارزی مشمول سهمیه مشمول سهمیه واردات نشود.	بررسی محدودیت‌های صادرات	۴
سهمیه‌بندی صادرات می‌تواند بر رشد و توسعه این شرکت‌ها تأثیر منفی بگذارد. این چالش‌ها شامل محدودیت در دسترسی به بازارهای خارجی است که مانع از ورود این شرکت‌ها به بازارهای بین‌المللی می‌شود و آن‌ها را در رقابت با شرکت‌های بزرگ‌تر دچار مشکل می‌کند. علاوه بر این، رقابت نابرابر با شرکت‌های بزرگ‌تر که سابقه بیشتری در صادرات دارند، می‌تواند فشار زیادی بر شرکت‌های جدید وارد کند. پیشنهاد می‌شود سهمیه بندی صادرات شرکت‌های جدیدالتاسیس برای شرکت‌های تولیدی لغو شود.		۵